

NESBA.

TYT TÜRKÇE · PARAGRAF

01

Paragrafta Ana Düşünce ve Konu

KOLAY · 20 SORU

1. Gün içinde yapacaklarımızı bir kâğıda yazmak, düzenli olmanın ilk adımı sayılır. Oysa bir liste, içine yazılanlardan çok dışarıda bırakılanlarla işe yarar. Her şeyi kapsamaya çalışan uzun bir liste kişiyi rahatlatmak yerine yorar; akşam olduğunda üzeri çizilmemiş onlarca madde, gereksiz işlerin yapılmamasını bile bir başarısızlık gibi gösterir. Kısa bir liste ise neyin bugün yapılacağına, neyin hiç yapılmayacağına karar verildiğini gösterir. Demek ki düzenin anahtarı yazmakta değil, elemektedir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- (A) Yapılacak işleri yazıya geçirmek, kişinin gün içindeki verimini kendiliğinden artırır.
(B) Akşam olduğunda tamamlanmamış işlerle karşılaşmak, insanda başarısızlık duygusu uyandırır.
(C) Bir iş listesini yararlı kılan, neyin yapılmayacağına da karar verilerek hazırlanmasıdır.
(D) Uzun listeler hazırlayan kişiler, işlerini çoğu zaman zamanında bitiremez.
(E) Uzun listeler, kişinin aynı anda birçok işi birlikte yürütmesine olanak tanır.

2. Gece gökyüzüne baktığımızda gördüğümüz yıldızlar, aslında o anki hâllerıyla karşımızda değildir. Işık ne kadar hızlı olursa olsun, bu uzak noktalardan bize ulaşması yıllar, hatta binlerce yıl sürer. Gözümüze değen ışık, yıldızdan çok uzun zaman önce yola çıkmıştır. Kimi yıldızlar, biz onları seyrederken çoktan büyük değişimler geçirmiş olabilir. Bu yüzden gökyüzüne bakmak, bir bakıma geçmişe bakmaktır.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- (A) Gökyüzünde gördüğümüz yıldızlar, ışıklarının bize geç ulaşması nedeniyle geçmişteki hâllerıyla görünür.
(B) Işık, evrende bilinen en hızlı şeydir.
(C) Gökyüzündeki yıldızların çoğu sönmüş durumdadır.
(D) Yıldızları gözlemlemek için gece gökyüzünün açık olması gerekir.
(E) Yıldızlar, Dünya'ya olan uzaklıklarına göre farklı parlaklıkta görünür.

3. Müzelerde bitmiş tabloların yanında sergilenen eskizler, izleyiciye çoğu zaman eserin kendisinden daha fazlasını anlatır. Bitmiş bir resimde ressamın kararsızlıkları silinmiş, denemeleri boyanın altında kalmıştır. Eskizde ise vazgeçilmiş bir çizgi, iki kez çizilmiş bir omuz, yarıda bırakılmış bir gölge hâlâ görünür. İzleyici bu izlerden ressamın neyi aradığını, hangi yolu deneyip bıraktığını adım adım takip edebilir. Eskiz, böylece sanatçının düşünme biçimine açılan bir pencere olur.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- (A) Müzelerin sergileme anlayışındaki değişim
(B) Bitmiş tablolarda ressamın kararsızlıklarının gizlenmesi
(C) Bitmiş tabloların izleyiciye sunduğu anlam zenginliği
(D) Eskiz çalışmasının resim eğitimindeki yeri
(E) Eskizlerin, sanatçının yaratma sürecini görünür kılması

4. Ticaret yolları üzerinde belirli aralıklarla kurulan kervansaraylar, ilk bakışta yalnızca yolcuların gecelediği konaklama yerleri gibi görünür. Ancak bu yapılar, farklı bölgelerden gelen insanları aynı avluda buluşturuyordu. Tüccarlar burada mal alıp satarken haber, dil, yemek ve zanaat bilgisi de el değiştiriyordu. Bir kentte bilinmeyen bir dokuma tekniği ya da baharat, çoğu zaman bu avlulardan geçerek yayılıyordu. Kervansaraylar, mal kadar kültürün de taşındığı duraklardı.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- (A) Kervansaraylar, yolcuların güvenle konaklayabilmesi için şehir merkezlerinde kurulmuştur.
(B) Kervansaraylar, ticaretin yanı sıra kültürel alışverişin de gerçekleştiği yerlerdi.
(C) Ticaret yolları, en çok baharat ticareti nedeniyle önem kazanmıştır.
(D) Tüccarlar, kervansaraylarda yalnızca kendi bölgelerinin mallarını satabilirdi.
(E) Dokuma teknikleri, kervansaraylar sayesinde bütün kentlerde aynı biçimde uygulanmıştır.

5. Telefonumuza gelen her bildirim yalnızca birkaç saniyemizi alıyor gibi görünür. Ancak asıl kayıp, bildirim bakarken geçen o birkaç saniye değil, sonrasında yarım bıraktığımız işe yeniden dönebilmek için harcadığımız çabadır. Okunan bir metnin ipi kopar, kurulan bir cümle unutulur, zihin az önce bulunduğu derinliğe ancak bir süre sonra inebilir. Gün boyunca onlarca kez yaşanan bu küçük kopmalar toplandığında, odaklanarak çalışabildiğimiz süre fark ettiğimizden çok daha kısadır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak yazılmıştır?

- (A) Akıllı telefonlara bir günde ortalama kaç bildirim gelir?
- (B) Bildirimlerin sesi kapatıldığında çalışma verimi artar mı?
- (C) Okuma alışkanlıkları teknolojiyle birlikte nasıl değişmiştir?
- (D) Sık gelen bildirimler, insanın odaklanmasını nasıl etkiler?
- (E) Bir işe kısa bir ara vermek zihni neden dinlendirir?

6. Bir romancı, karakterinin yalnızlığını anlatmak için sayfalar boyunca sahneler kurabilir. Şair ise aynı duyguyu çoğu zaman birkaç dizeye sığdırmak zorundadır. Bu yüzden şiirde her sözcük, dünyazıda olduğundan daha fazla yük taşır; araya giren gereksiz bir kelime bütün dizeyi gevşetir. İyi bir şiiri okurken hissettiğimiz yoğunluk, söylenenlerin azlığından değil, her sözcüğün özenle seçilmiş olmasından gelir. Şiirin gücü, az sözle çok şey söyleyebilmesindedir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- (A) Şiir, sözcüklerin özenle seçilmesiyle az sözle çok şey anlatabilen bir türdür.
- (B) Roman, duyguları anlatmada şiirden daha başarılı bir türdür.
- (C) Şairler, eserlerinde çoğunlukla yalnızlık duygusunu işler.
- (D) Uzun şiirler, kısa şiirlere göre okuru daha az etkiler.
- (E) Şiir okumak, roman okumaktan daha fazla zaman gerektirir.

7. Ormanlarda devrilmiş ya da kurumuş ağaçlar çoğu zaman temizlenmesi gereken bir atık gibi görülür. Oysa bir ağaç öldükten sonra da ormanın yaşamına katılmayı sürdürür. Gövdesindeki oyuklar kuşlara ve yarasalara yuva olur; çürüyen odun, mantarların ve sayısız böceğin besin kaynağıdır. Toprağa karışıkça nemi tutar, yeni fidanların kök salacağı zemini hazırlar. Kuru ağaçların tümüyle kaldırıldığı ormanlar ilk bakışta daha bakımlı görünse de bu canlıların büyük kısmı için yaşanmaz hâle gelir.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- (A) Kuru ağaçlardan arındırılmış ormanlar, yeni fidanların gelişimi için daha elverişlidir.
- (B) Kuşlar ve yarasalar, yuvalarını ormanlarda yalnızca kurumuş ya da devrilmiş ağaçların oyuklarına yapar.
- (C) Ölü ağaçlar, ormandaki pek çok canlının yaşamını sürdürmesinde önemli bir işlev üstlenir.
- (D) Çürüyen odun, toprağın nemini koruyarak yeni fidanlara zemin hazırlar.
- (E) Ormanların bakımı, uzmanlar tarafından düzenli aralıklarla yapılmalıdır.

8. Bir toplantıda en çok soru soran kişi, kimi zaman konuyu en az bilen kişi sanılır. Oysa iyi bir soru sorabilmek için konunun nerede düğümlendiğini görmek gerekir. Hiçbir şey bilmeyen biri neyi bilmediğini de bilmez; bu yüzden soru bile soramaz. Bir soruyu doğru kuran kişi, cevabın yarısına çoktan ulaşmıştır. Bilginin başlangıcı, ezberlenmiş cevaplar değil, doğru sorulmuş sorulardır.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- (A) Çok soru soran kişiler, konuyu genellikle diğerlerinden daha iyi bilir.
- (B) Toplantılarda soru sormak, konuşmanın gereksiz yere uzamasına neden olur.
- (C) Bir konuyu hiç bilmeyen biri, o konuda soru sormaktan çekinir.
- (D) Ezberlenen bilgiler, kişinin soru sorma isteğini artırır.
- (E) Doğru soru sorabilmek, bilgiye ulaşmada temel bir adımdır.